

יוסף ורחל

1588

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוד" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויה ז"ל שנלב"ע ביום ז' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויה ע"ה שנלב"ע ביום כז' מרחשון התשע"ז

בת שלום

ראש חודש ושבט חנוכה

שבת ל' כסלו ה-תשפ"ו
פרשה: א. מקץ
ב. וביום השבת
ג. ביום הששי
הפטרה: רני ושמחי

הדלקת נרות - 16:16
צאת השבת - 17:10
ר"ת: 17:40

הדלקת נרות בשבת הבאה 16:20

שעה	מקום
5:35	עמוד השחר:
5:35	זמן טלית:
5:42	זריחה:
6:39	צלות:
11:41	מנחה גדולה:
12:06	שקיעה:
16:43	

מסורת ליל חנוכה

"קשר לאור"

הרבה חגים ומועדים קשורים קשר מיוחד לאור, להתגברות האור על החושך. בניסוי מצרים נאמר (שמות י. כג): "ולכל בני-ישראל היה אור במושבבותם", בנס פורים נאמר (אסתר ח. טז): "לילה זה היה אור ושמחה וששון וקשר, בחנוכה - נס פך השמן, ובעקבותיו הדלקת הנרות.

העלון לרפואת מנשה בן דוד וברוריה מרת אהודי זינה בת רחל ולע"נ תמי' שנים בר שמה ז"ל חמותי מרים בת רחל ז"ל הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"רשעים ביד צדיקים"

המסר של חנוכה הינו, מסר נצחי, לא רק לזמננו, אלא לכל זמן ועת. המציאות נושא החנוכה הוא הניצחון לפני כ- 2000 שנה של קבוצה קטנה – המכבים, שנלחמו מול גדודים מאורגנים של יוונים, שביקשו להשמיד את חופש הדת היהודית וחופש המצפון.

גיבורי הסיפור הם מתתיהו וחמשת בניו שאספו יחד קבוצה קטנה של אנשים שהיו נחושים להילחם למען אמונתם בה' ובתורתו. גם היום, כאשר מוזכרים את שמם, אנו חושבים על אנשים הפועלים בהשראת האל, לא אנוכיים שהאמינו בה' ובתורתו בצדק ובמשפט, שהיו מוכנים ברצון להתמודד כנגד הסיכויים הכלכליים אפשיים עד הניצחון. זהו אתגר לנו גם היום, כאשר העומדים מנגד הם רבים, לדעת להילחם בעד אמונתנו ולא רק להאמין. ישנם הרבה אנשים טובים ומאמינים, אבל לדאבונו הרבה פעמים הטוב הינו חלש. המסר של חנוכה הוא, שהטוב צריך להיות חזק.

כולנו מכירים את סיפור השמדת סדום ועמורה. וקשה להבין מדוע ה' לא היה יכול למצוא חמישים אנשים צדיקים, כי בזכות 50 איש, אנשי סדום ועמורה היו ניצלים מהשמדה? האם לא היו מאות אנשים תמימים וטובים, ועולה השאלה, מדוע הם לא נספרו? ואולי התשובה נמצאת במילה אחת בפסוק: "בתוך". ה' אמר לאברהם: "אם אמצא בסדום חמישים צדיקים בתוך העיר", בעיר תינצל. הוא לא אמר "אם אמצא בסדום חמישים צדיקים בעיר". בעיר אולי הוא יכול למצוא מאות אנשים טובים, אבל הבעיה היתה שהם לא היו "בתוך" הם לא היו מעורבים בתוך תוכו של המתרחש בעיר. הם עמדו מאחור, אנשים טובים אבל חלשים, פסיביים, ומכיוון שהטובים היו חלשים הם נתנו לרשעים לשלוט, ולהביא הרס על כולם. היתה חסרה להם הרוח של המכבים, הטוב שלהם היה חלש, ולכן האנשים "הטובים" לא היו "צדיקים".

איננו יכולים לשכוח את הזוועות שהתרחשו באירופה בתקופת השואה. ובכל פעם שאנו נזכרים בהם עולה השאלה האם לא היו גרמנים טובים? אנו יודעים שהיו אנשים טובים, היו חסידי אומות העולם, היו אנשים ששאנו עוול ואי צדק, כמו שאולי היו בסדום ועמורה, אבל האנשים הטובים ישבו מאחור ונתנו לחיות – הנאצים, לשלוט והתוצאה היתה רצח עם, שואה, הרס ועינויים. זו היא המרגמה הנצחית בחיי האנושות, הטוב הוא חלש. הרבה פעמים הטובים מסרבים להיות "בתוך העיר", כלב הבעיה, במרכז החיים. הטובים מסרבים להיאבק ולהילחם, ולהתמיד בלחימה עבור עקרונותיהם. כיסא הסמכות, אף פעם, לא נשארו רק כאשר הטוב הוא חלש ולאנשים אין את האומץ המוסרי והכוח לשלם את השם והטוב שלו באותו כיסא, אז הרשעים שמים שם שטן, והוא מתחיל לשלוט.

היום במיוחד, אנו צריכים לעמוד באומץ, ולהיות מוכנים להילחם בעד אמונתנו. אנו צריכים להיות ב"תוך העיר" – בתוך המאבק נגד הרשע והחושך, אנו צריכים להיות נחושים ברוח החנוכה להאיר את החושך. אנו צריכים להיות מכבים, להילחם עבור הצדק, תורתנו ואמונתנו. כדי להאיר את החושך שסביבנו. אל לנו לתת שהטוב שבנו יהיה חלש.

העלון לע"נ

רוזה (דיוויד) פרטוביץ בת חנה ע"ה שנלב"ע ג' סבט
ט"ז.ב.ח.

"כי שבעתים יקם קין" ב'

ספר ליל חנוכה

באותם ימים, ברגעים שבין תפילת מנחה לתפילת ערבית. היתה שיחת היום נתונה על קידום פני הרעה. "מה נעשה?" שאלו תושבי טבריה זה את זה. לאיש לא היתה תשובה ברורה. וזאת משום שאי אפשר לעשות יותר מדי מול צבא מיומן וחמוש היטב, אולם כמה מן המתפללים כבר הביעו את דעתם. כי יש לברוח מן העיר עד יעבור זעם.

"ניקה את ילדינו ואת מעט מיטלטלנו ונברח אל היישובים הסמוכים", הציע חזקיה, הנפח של טבריה, "האויבים לא ירדפו אחרינו לכל יישוב ויישוב. ברגע שטבריה תיפול בידיהם. הם יניפו בה דגל ניצחון וימשיכו בדרכם. ואנו נוכל לשוב לבתינו".

"אכן", החרו החזיקו אחריו כמה מבעלי המלאכה של העיר, "כנים דבריו של חזקיה. אם נישאר בעיר אנו מסתכנים בנפשנו, שהרי כלל ידוע הוא. שבכל מלחמה – היהודים הם הראשונים לסבול".

באותו לילה לא הקדימו תושבי טבריה לעלות על יצועם לישון כמנהגם מדי לילה. הם התקבצו בקרנות הרחוב. דשו בחדשות ותכננו תכניות. רעיון הבריחה מן העיר הלך והכה גלים.

למחרת בבוקר, בתפילת שחרית. כבר ניתן היה להצביע על כמה עשרות מבין המתפללים. ככאלו שהשמיעו את דעתם באופן ברור לטובת תכנית הבריחה. ברי היה למתפללים, כי זו היא תפילת שחרית האחרונה שלהם בצוותא, למשך התקופה הקרובה ...

אך עם סיום התפילה התרחשה תפנית מפתיעה. הגאון רבי חיים אבולעפיה, שישב בקדמת בית הכנסת, קם ממקומו ועלה על התיבה. ניכר היה כי הוא מבקש לומר דבר מה.

דמותו ההדורה של רבי חיים, זקנו הלבן היורד על פי מידותיו ועיניו הבוהקות, שיוו לו ארשת של נביא ה'. הס הושלך בבית הכנסת.

רבי חיים העביר עיניו על המתפללים ודרש – קבע: "איש בל יהין לעזוב את העיר! כולנו נשארים כאן, בטבריה עיר הקודש. ואני מבטיחכם נאמנה, כי כל מי שיישאר – לא יאונה לו ולבני ביתו כל רע".

דבריו הנחרצים של רבי חיים הכו את הנוכחים בתדהמה. היו מבין המתפללים כאלו שכבר ניצלו את הלילה על מנת לארוז את מיטלטליהם ולהכין את בני ביתם למסע הבריחה, והנה, עתה טרף רבי חיים באחת את כל תכניותיהם.

מאן דהו ניסה להשמיע התנגדות רפה, תמיהה קלושה, אולם רבי חיים הצמיח אותו למקומו בעיניו הבוהקות. "אל נא תרפה את ידיהם של קהל עדתנו", אמר. "בטוחים אנו בה' יתברך שיעשה לנו ניסים ונפלאות וילחם את מלחמתנו. ואני מבטיחכם כי כל מי שיישאר בעיר – לא תיפול שעה משערות ראשו" ...

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shofar" תתחבן בימים: א – ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"צ ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

"יוספך פרעה להם את זולמו ואין פותר אותם לפרעה" פתח בלשון יחיד – "חלומי", וסיים בלשון רבים – "אותם"?

וכך מבאר זאת רבי דוד עידאן זצ"ל בספרו "משכיל לדוד" – שכוונת הכתוב למה שאמרו חז"ל שסיבת אי ידיעת פתרון החלום היתה משני טעמים:

האחד כי חלום המלך הוא לכללות העם ולא למלך לבדו, ועוד שהם חשבו שפרעה חלם שני חלומות שונים ואולם האמת היא שהם אינם אלא חלום אחד.

ולכן אמר הכתוב "ואין פותר אותם לפרעה" – היינו מכיון שחשבו שהחלום שפרעה חלמו, לא ידעו לפותרם. ועוד ש"לפרעה" אין פותר אותם, חלומי של פרעה היה לכללות האומה ולא לבדו ומכיון שכן לא היה בנמצא מי שיפתור חלומות אלו "לפרעה".

"וירצוהו מן הבור"

ובאמת מדוע היו צריכים להבהיל את יוסף ולהרצוהו אל פרעה בעוד שהיה ראוי להם להוליכו בכבוד, בנחת ובדרך ארץ ולא במרוצה ובבהילות כאילו רוצים להענישו?

הסבר נחמד לכך כותב רבי אשר חדאד בספרו "חן וכבוד", כפי מה שאמרו חכמינו ז"ל שכאשר ראה פרעה שאין בין חכמיו וחרטומיו ושריו מי שיכול לפתור לו את חלומי כראוי, כעס עליהם והתחיל להרוג מהם. ולכן הרצוהו ליוסף אולי יפתור החלום כראוי ולא יוסיף פרעה להרוג מהם, וחבל על כל רגע שהוא מתעכב. וזוהי פשר הבהילות והמרוצה.

"ועל השנות הזולם אל פרעה פעמים"

רבי יחזקאל קצנלבוין זצ"ל, בספרו "מים יחזקאל", ביאר את הכתוב על פי דברי זוהר הקדוש כי יש שני סוגי חלומות – האחד על ידי מיכאל והאחר על ידי גבריאל. והם חלומות המתקיימים, ויש בכל אחד מעלה וחסרון. האחד יש בו מעלה שכולו מתקיים רק שלפעמים יתקיים בזמן רחוק, והשני הוא להיפך יש בו דברים בטלים, אבל חלק המתקיים בא יבא במהרה.

לעשות ממות – מעות

בתהילים נאמר "הנה עין ה' אל יראיו".

המלה "כן" המוזכרת בפרשה – "ויעש להם (יוסף) כן" – היא בגימטריה ע"ן.

לצדיק, אומר הר"מ מטשרנוביל זצ"ל, יש כוח להפוך את המות – למעות. להביא שפע ופרנסה ובכך להציל נפשות ממות.

זה מה שעשה יוסף הצדיק, הוא נתן לחם לאכול שלא ימותו ברעב וגם השיב לאחיו את מעותיהם – זהו "ויעש להם כן".

זה מה שכתוב בתהילים: "הנה עין ה' אל יראיו", הקב"ה נתן ליראיו, לצדיקים, את האות ע' במתנה, ועי"ז הם מצליחים "להציל ממות נפשות ולחיותם ברעב".

נמצא כאשר רוצה הקדוש ברוך הוא להראות לאדם דבר שכולו יתקיים במהרה אזי יחלום החלום ההוא שני פעמים, זה אחר זה, פעם אחת על ידי מיכאל ופעם שניה על ידי גבריאל. ולכן אמר יוסף לפרעה: "ועל השנות החלום אל פרעה פעמיים" הרי שבכך רצון ה' יתברך להראותו כי דבר החלום יתקיים ובא יבא במהרה "כי ממחר האלוקים לעשותו".

"ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוהו על ארץ מצרים" ביאורים רבים נאמרו על הקושיא המפורסמת: מדוע יוסף לאחר שגמר לומר את הפתרון החלום, החל נותן עצה לפרעה: "ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוהו על ארץ מצרים". ומי ביקש ממנו להשית עצות לפרעה? הגאון רבי אברהם אזולאי זצ"ל, מביא בספרו "בעלי ברית אברם", בשם הארז"ל תירוץ לכך – שהרי בגמרא נאמר שעל שלשה דברים, הקדוש ברוך הוא מכריז עליהם: רעב, שובע ופרנס.

ולכן, לאחר שיוסף הגיד לפרעה: "אשר האלוקים עשה הראה את פרעה", דהיינו הרעב והשובע, שעליהם הכריז, כביכול, הקדוש ברוך הוא בחלומי של המלך פרעה, ביקש ממנו יוסף שראוי ונכון הדבר שיעשה פרעה את הדבר השלישי שעליו מכריז הקדוש ברוך הוא: פרנס. ולפיכך, הכריז יוסף ואמר: "ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוהו על ארץ מצרים".

"אשר ימצא אתו מעבדיך ומת"

לאחר שהגביע נמצא באמתחת בנימין, לא מצינו שביקשו שיוותרו להם על אמירתם זו, ושלא ימיתו את אחיהם, מדוע? הסביר מרן הבית יוסף זע"א בדרשותיו כי מעולם לא הסכימו להריגת הגנב שימצא בקרבם, אלא כך אמרו: "אשר ימצא אתו מעבדיך – ומת". בטוחים אנו שאחד מעבדי בית יוסף גנב את הגביע, ואצלם יש לחפשו. ואם אמנם יתברר שעבד גנב מאדונו – בדין חייב הוא מיתה. "וגם אנחנו – נהיה לאדוני לעבדים". אבל אם יתברר שאנחנו הגנבים, אין ענשנו חמור כל כך, ולא נהיה אלא לעבדים.

לפיכך, כאשר הגביע נמצא באמתחת בנימין, אמר האיש: "גם עתה כדבריכם כן הוא. אשר ימצא איתו יהיה לי עבד, ואתם תהיו נקיים".

הלכות ויקרא

הלכות הנחת תבשיל על האש מערב שבת על מנת

שיתבשל בשבת (שהיה)

והלכות חימום תבשיל בשבת (חזרה)

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

דיני תבשיל שחיממו גוי בשבת באיסור הבערה

וכן אם עבר בשבת על איסור מלאכת בורר, אסור לאכול מאכל זה בשבת אפילו אחר שיחזור ויערב הפסולת והאוכל ביחד, ואפילו אם עבר על איסור מלאכת בורר בשונג, נכון להחמיר שלא יאכל מאכל זה בשבת ואפילו אחר שיחזור ויערבנו, ומכל מקום כשהיה הדבר בשונג ויש צורך גדול בדבר, יש להקל לאוכלו אחר שיחזור ויערבנו. (ועיין עוד בענין מי שעבר בשבת על מלאכת בורר, בהלכה ברורה סימן שיח סעיף ח').

ומכל מקום אם אירעה תקלה כללית במערכת החשמל בעיר אחת או בשכונה אחת, ותיקנוה יהודים בשבת, המיקל ליהנות מחשמל זה בשבת, בין מאור החשמל ובין מתבשיל שהיה מונח על פלאטה חשמלית, או על גבי כיריים חשמליות, יש לו על מה שיסמוך, ואפילו אם בשעה שתיקנו את החשמל עדיין לא היה התבשיל מבושל כל צרכו, מפני שבזמנינו מצויים בבתים חולים יהודים שיש בהם סכנה המשתמשים במכשירים רפואיים בשבת, ובלא תיקון החשמל יבואו לידי סכנה. וכל שכן אם תיקנו גוים את מערכת החשמל בעיר אחת או בשכונה אחת, שיש להקל בזה ואפילו לכתחלה.

נו. אם לא אמר לגוי לחמם עבורו את התבשיל בשבת, אלא עשה כן הגוי מעצמו בשעה שלא ראה ולא ידע היהודי ממעשיו של הגוי, והבעיר איש לצורך חימום התבשיל, יש להקל לאכול תבשיל זה בשבת, שמכיון שעשה כן הגוי מעצמו, אין שייך לקונסו ולאסור עליו את אכילת התבשיל בשבת.

ואם לא היה התבשיל ראוי לאכילה כשהוא צונן, אין להקל לאכול את התבשיל בשבת אלא אחר שיצטנן, כדי שלא יהנה ממלאכת הגוי בשבת. אבל אם היה התבשיל ראוי לאכילה גם בעודו צונן, יש להקל לאוכלו בשבת אפילו כשעודנו חם.

וכל זה אינו אלא כשלא ראה ולא ידע היהודי ממעשיו של הגוי, אבל אם ראה או ידע היהודי ממעשיו של הגוי, צריך למחות בידו שלא יעשה כן, ואם לא מחה בידו הרי זה כמו שמסכים עם מעשיו של הגוי, ונחשב כמו שצויה עליו להבעיר איש על מנת לחמם את התבשיל, ואסור לאכול את התבשיל בשבת ואפילו אחר שנצטנן.